

หัวข้อวิจัย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก กรณีอุทยาน

ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย -ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร

ผู้ดำเนินการวิจัย นางภัทรานิษฐ์ ศุภกิจโกศล

นางกาหลง กลิ่นจันทร์

นางวันฉวี สุดศิริ

นายสาระ มีผลกิจ

ผศ.ดร.บุรพกร กำบุญ

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงศ์

ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน และแสวงหาแนวทางเพิ่มศักยภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกอย่างยั่งยืนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ และผู้นำในชุมชน จำนวน 10 คน การสนทนากลุ่มย่อย ประกอบด้วย ประชาชนในชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากอุทยานประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร สภาวัฒนธรรมจังหวัด และแบบสอบถาม จากประชาชนบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย -ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร แหล่งละ 400 คน โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมของทั้ง 3 จังหวัด ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกอยู่ในระดับน้อยในทุกด้าน โดยประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในการจัดการพื้นที่ รองลงคือด้านการจัดการทรัพยากรและด้านการปกป้อง ด้านการใช้ ด้านการตลาด ด้านการให้ความรู้ ด้านการศึกษาวิจัย และด้านการเงิน ตามลำดับ ในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของ ประชาชนมี 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างพื้นฐานความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นการนำไปสู่การปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นการปลูกจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรักและหวงแหน การแสวงหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพ การมีส่วนร่วม ของประชาชนให้เพิ่มขึ้นสามารถทำได้โดย การนำเครื่องมือ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) มาใช้ การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน เพื่อให้เกิดชุมชนปฏิบัติ การเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยว ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือให้คำปรึกษา และสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยว ส่วนภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ภาคเอกชน และ ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นตัวแทนในรูปคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ภายใต การบริหารจัดการ เพื่อเกิดการบูรณาการร่วมกัน ในพื้นที่แหล่งมรดกโลก และสร้างเครือข่ายความร่วมมือของประชาชนในทุกเพศทุกวัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้หลักการบูรณาการที่ชื่อว่า “บวร” ซึ่งได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน

Research Title	The Participation of Communities in Managing the World Heritage Sites: Case Study of Pranakaornsriayuthaya Historical Park and Sukothai Srisushanalai Kampangpet Historical Park.
Researcher	Mrs.Patranit Supakitgosol Mrs.Kalong Klainchan Mrs.Wanthanee Sudsiri Mr.Sara Mephonkij Mrs.Buraporn Kumboon
Consultants	Yothin Sawangdee Ph.D. Therdchai Choibamroong Ph.D.
Organization	Suan Dusit Rajabhat University
Year	2011

ABSTRACT

The main purpose of this research is to study the participation of the community in managing the world heritage sites, to create the pattern of community's participation and to explore new strategies to improve the quality of the sustainable contribution of the community to the management of the world heritage sites. Information is gathered by the methods of interviews of the groups of experts, such as; Government and private officers, professionals, and the leaders of communities. The topics that had been interviewed include; Population in the community, representatives of the involved organizations from historical parks, Fine Arts Department, Cultural Council of the Province and a questionnaire is also sent out to survey 400 people living in the area of Pranakonsriayuthaya Historical Sites, and Sukothai Srisushanalia Kampangpet Historical Park, each. The analysis was based on the statistic of frequency, percentage, average, and standard deviation, the 'T-Test' and one-way analysis of variance.

As a result, the overall images of the 3 provinces, the participation of the respondents in managing the world heritage sites are low in every aspect. The most number of population participated is in the management of land. Running ups are the management of resource, defense, usage, marketing, acknowledgement, research and lastly, financial. 3 procedures are practiced among the population in order to create the pattern of participation. The first procedure is to build a strong foundation of knowledge. Secondly is the practical procedure. Lastly, is to raise awareness as to generate love and sense of belonging. The exploration of new strategies to improve the quality of participation could be increased by introducing a tool called 'Knowledge Management: KM'. This tool is to form networks among the community and subsequently resulted in the operation of the community. There is also a policy to reinforce the locals to be a good host towards visitors. The locals should be encouraged to make comment, express their views, as well as to give advice and promote the development of traditional knowledge in places of attraction. As for the government, it should allow the locals, private and any involved sectors to be representatives, to participate earnestly under the management area as to create the collaboration around the world heritage sites. As well as to form a network of participation from the locals; under the integration of 'HTC': House, Temple and School.